VERSLAG

Begeleidingscommissie Accountantscontrole

Corsanummer : BV26.0095
Datum vergadering : 16 september 2026

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B	: Bert Deitmers
CDA	: Jan-Willem van den Beukel
VVD	: Bart van Wanroij
WIJ Lansingerland	: Ton Jansen
D66	: Ronald van der Stad
PRO Lansingerland	: Nanno Scheringa
CU	: Arjen Hofman
Lansingerland WELL	: -

Voorzitter	: Job Halkes
Commissiegriffier	: Christian Kluinhaar
Wethouder	: Johan Philippens
Ambtelijk	: Martin Buitelaar, Marko Voorspuij
Accountant	: Jan-Willem Both

Afwezig

CDA	: Terence Buitendijk
Lansingerland WELL	: Jean Paul Meuldijk

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Welkom aan iedereen, commissieleden, college, vertegenwoordiging, ambtenaren, geïnteresseerden op de tribune, niet veel, en Jan-Willem Both van BDO. We hebben een mededeling te doen. Jean Paul Meuldijk is afwezig vanwege vakantie. Die is ergens bij een wellness, heb ik begrepen. En vanuit de ambtelijke organisatie zijn aanwezig de heer Martin Buitelaar, de heer Marco Voorspuij en, zoals al eerder genoemd, vanuit BDO aanwezig de heer Both.

2. Insprekers

De voorzitter: Gaan we naar punt 2 op de agenda, insprekers. Er hebben zich geen insprekers gemeld. Dat was vorige keer wel anders.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 3, de vaststelling van de agenda. Ik kijk even rond of er nog wijzigingsvoorstellen zijn van iemand. Dat is niet het geval. Dan stellen we bij deze de agenda vast.

4. Verslag vorige BAC vergadering

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4, het vaststellen van het verslag van de vorige vergadering. Er zijn dit keer twee verslagen vast te stellen, het verslag van 3 juli en die van 26 maart. Het verslag van de BAC van 26 maart was nog niet beschikbaar bij de vorige vergadering en is daarom nu toegevoegd. Er zijn bij de griffie geen wijzigingsvoorstellen binnengekomen. Maar ik geef iedereen nog een kans om toch nog iets … Ook daar geen wijzigingen verder. Dan hebben we deze goedgekeurd.

5. Dienstverleningsplan 2026

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt 5, dat is het dienstverleningsplan 2026. In dit plan staat hoe de controle wordt uitgevoerd en welke planning, risico's en aandachtspunten daarbij een rol spelen. Ook wordt in het plan inzicht gegeven wat de rol van de accountant is voor de jaarrekeningcontrole 2026. Onze accountant zal hier verdere toelichting op geven. Met ook de gelegenheid voor commissieleden om hier vragen over te stellen. Dit mag uiteraard ook onderling en aan het college. Dit is een bespreekpunt in deze commissie en heeft geen vervolg in een raadsvergadering. Na de toelichting van de heer Both heeft de commissie twee termijnen om in debat te gaan of om vragen te stellen. Geef ik graag het woord aan de heer Both.

De heer Both: Dank u wel, voorzitter. Wat mij betreft mogen vragen ook tussendoor. Ik weet niet wat de voorzitter daarvan vindt.

De voorzitter: Dat vind ik prima, als het via mij gaat.

De heer Both: Ik wil een toelichting doen op basis van het dienstverleningsplan dat jullie ontvangen hebben. Ik heb ook gezien dat er bij jullie wel mooi wat zwarte vlakken opstaan. Ik heb hier een versie met wat fotootjes. Wat mij betreft, ik weet niet of hij op het scherm komt of dat iedereen het voor zich heeft. Als iedereen het voor zich heeft, dan gaan we het zo doen. Dan wil ik starten op pagina 4. Dat is het BDO-team. Dat is op hoofdlijnen is het kernteam ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Verantwoordelijk partner Arne Koole, die kent u allen, omdat hij al meerdere keren in de BAC hier een toelichting heeft gegeven op diverse onderwerpen. Ikzelf voor het derde jaar op rij betrokken. En daarnaast geldt dat ook voor Felicia, de professionele aansturing van de controle, neemt zij voor de rekening. Aan onze kant verder weinig wijzigingen. Als ik even kort terugkijk naar vorig jaar. Als ik me goed herinner, was gemeente Lansingerland de eerste gemeente die wij afgerond hebben, waar wij de controleverklaringen verstrekten vanuit BDO in Rotterdam. Logischerwijs goed proces geweest. Wat kleine aandachtspunten die we geëvalueerd hebben met de ambtelijke organisatie, maar wat mij betreft zijn die niet dusdanig spannend dat dat hier een hele verdere toelichting vereist. We gaan wat mij betreft op dezelfde voet verder en fijne samenwerking voor komend jaar. Overstappen naar de aandachtspunten op pagina 6. Daar ziet u 3 blokken die wij in het kader van de jaarrekeningcontrole als aandachtspunten identificeren op dit moment. Dat kan gedurende het controleproces nog wel wijzigen. Als we terugkijken naar vorig jaar, hebben we in de managementletter, in onze boardletter, een aantal aanbevelingen opgenomen, waarvan er een aantal waren met wat hogere prioriteiten. Die heb ik hier opgenomen in het eerste blokje bij de kernprocessen. Dat gaat met name over, de eerste bullet, over het inkopen en aanbesteden, dat er niet altijd een zichtbare controle in de lijn is in het kader van aanbestedingsrechtmatigheid. Dat wordt vooral achteraf gemonitord met de zogenaamde spendanalyse. Dat wordt achteraf gedaan. Wij hebben het advies om dat in de lijn beter te borgen. En inmiddels zijn daar binnen de gemeente, met de contractadministratie en de verplichtingenadministratie en de contractenbank, worden daar stappen in gezet om dat de komende periode verder te implementeren. Dat is op dit moment nog niet volledig live, maar dat is wel een van de projecten die een van de speerpunten is binnen de gemeente. Verder met memoriaalboekingen. Dat is de tweede bullet. Dat is gekoppeld aan, daar kom ik straks nog even bij terug op de volgende slide, gekoppeld aan het risico op management override. Dat is een risico dat wij op basis van onze controlestandaarden verplicht dienen te identificeren in het kader van de jaarrekeningcontrole. En handmatige boekingen via het memoriaal in de financiële administratie is een van de mogelijkheden van het management of van het college om de cijfers te beïnvloeden. Daar zullen wij gewoon tijdens controle aandacht voor hebben. En in dat kader hebben wij ook een aantal jaren al nu een aanbeveling om dat op basis van functiescheiding in de lijn door te voeren die boekingen. Dat is nu nog niet helemaal op die manier afgedwongen, maar wel vanuit VIC worden daar controles op gedaan. De laatste maanden wordt daar werk op gedaan. Daarnaast is Motion vervangen per afgelopen 1 januari, dat is de applicatie waarin de salarisadministratie plaatsvindt. Dat is vervangen door AFAS. Die migratie van de data, conversie van die data zullen wij in de controle verder aandacht voor hebben. Verwachten we niet heel veel gekke dingen in. We hebben een aantal gesprekken gevoerd, onder andere met de projectleider, maar dat lijkt allemaal goed te zitten. Maar in

het kader van jaarrekeningcontrole zullen wij daar uiteraard wat controles op doen. Dat brengt me gelijk bij het tweede blokje rechtsboven. De audit is inmiddels geweest en er zijn geen hele nieuwe bevindingen ten opzichte van vorig jaar. Vooral zien we dat de implementatie van AFAS echt heel netjes geweest is. Alle seinen staan op groen qua bevindingen. Dat zullen we in de boardletter die in november naar jullie toe komt ook rapporteren. Daarnaast in het kader van cyber en NIS2, die wetgeving is nu live gegaan. Die is van toepassing. We zullen ook in het kader van de accountantscontrole daarop reflecteren in onze rapportages, in hoeverre die wetgeving nu geïmplementeerd is binnen de gemeente, in hoeverre de gemeente compliant is aan het kader van NIS2. Ook die interviews daarover zijn al geweest tijdens de audit de afgelopen weken en zullen wij rapporteren op korte termijn richting de raad. Daarnaast zijn er nog landelijk wat ontwikkelingen. Wil ik met name even op de onderste bullet inzoomen. Die bovenste bullet is een aandachtspunt. Maar we hebben inmiddels begrepen dat dat binnen gemeente Lansingerland niet echt een probleem is, de rechtmatigheid van begrotingssubsidies. Maar vooral landelijke ontwikkeling dat de controleverklaring bij de productieverantwoording van de zorg op losse schroeven staat. Landelijk een discussie loopt daarover om dat af te schaffen en dat betekent wel dat de gemeente zelfstandig zekerheid moet gaan verkrijgen over met name de prestatielevering van de jeugd- en de Wmo-zorg die geleverd is. Dat is een aandachtspunt om dat binnen de gemeente op orde te krijgen. Lansingerland is daar echt mee bezig. Maar dat vergt gewoon ontwikkeling. En daar zullen wij ook met de organisatie verder naar kijken. Even kijken naar de planning en aanpak op de volgende pagina, 7. Aantal contactmomenten met u als auditcommissie. Dit is de eerste van deze controlecyclus, maar we zullen nog een aantal keren ons gezicht laten zien en dan zal normaliter ook de verantwoordelijke partner ook aansluiten. In november zullen we de boardletter bespreken. Dat is een samenvatting van de managementletter die wij richting het college maken. Met name op hoofdlijnen zullen wij onze bevindingen rapporteren om u als raad ook op het juiste niveau onze visie op de organisatie en de processen mee te geven. Daarnaast de controle van de jaarrekening in het voorjaar. Dat leidt tot een accountantsverslag en de controleverklaring in om en nabij juni van volgend jaar. Daarnaast zijn wij meerdere keren per jaar aanwezig om in overleg met de commissiegriffier en de voorzitter van de auditcommissie workshops te organiseren. Afgelopen januari hebben we er bijvoorbeeld een over cybersecurity gegeven. Periodiek zullen dergelijke workshops ook voor u gehouden worden. Als we kijken naar het risicomanagement override is het volgende blokje. Die hebben we, heb ik al even kort besproken. We hebben overigens geen indicaties dat dat speelt binnen Lansingerland. Maar zoals ik net al zei, zijn we in het kader van de jaarrekening verplicht om daar werk op te doen. Een ander belangrijk aandachtspunt in de jaarrekeningcontrole is het risico op onjuiste waardering van de grondexploitaties. Het gaat met name over een grote belangrijke grondexploitatie waar gewoon grote schattingselementen in zitten. Dat is een element in de controle waar wij uitgebreid aandacht voor hebben en ook echt wel diepgaande controles op doen in samenwerking met de organisatie. Ik zie een vraag aankomen. Materialiteit, 2 procent van de lasten, dat is op basis van het Bado, de landelijke regel. 2 procent van de lasten is de materialiteit. 4,7 miljoen. Dat betekent dat als wij fouten en onzekerheden in de controle constateren die in totaliteit onder de 4,7 miljoen blijven, dan kunnen wij een goedkeurende controleverklaring bij de jaarstukken verstrekken. Mochten de fouten en onzekerheden daarboven zitten, dan gaan we met de organisaties in overleg om correctie door te voeren waar dat moet. In uw verordening geeft u een rapporteringstolerantie van 200.000 euro mee. Alle fouten en onzekerheden die wij constateren in de controle boven de 200.000 euro, zullen wij rapporteren in ons accountantsverslag. Dat is nog op dit moment niet vastgesteld in de huidige financiële verordening. Die zal mogelijk in het najaar nog richting de raad komen, dat daar een update van komt. Maar vooralsnog staat die op 200.000 euro. Onderaan de pagina ziet u even een plaatje van hoe de controlecyclus eruitziet. We zitten nu in september. Dienstverleningsplan lichten wij toe. De interimcontrole is inmiddels grotendeels achter de rug. Toevallig zaten we hier gisteren nog met het hele team en later in het najaar hebben wij nog een sessie of een week gepland om met het controleteam de VIC werkzaamheden te beoordelen. Dat leidt dan uiteindelijk tot de boardletter die richting de auditcommissie komt in november. Vervolgens gaan we in januari of in april de jaarrekeningcontrole doen en streven ernaar in mei, juni het af te wikkelen en dat de jaarrekening begin juli door de raad kan worden vastgesteld. Pagina 8, natuurlijke adviesfunctie. Een aantal, met name onderaan bij onderdeel 2, een aantal dingen die wij in het kader van onze natuurlijk adviesfunctie met u afgesproken hebben in het aanbestedingstraject, onder andere reflectie

op de begroting. In workshops voor de auditcommissie, maar ook in bredere sessies voor de raad zullen doen wij. En als daar behoefte aan is om bij andere ontwikkelingen om daar nadere toelichting te geven hier of in de raad, in de volledige raad, dan zullen wij daar uiteraard bereid toe zijn om dat te doen. Misschien niet altijd iemand vanuit controleteam, maar ook specialisten vanuit BDO die daar op sommige onderwerpen meer ervaring in hebben, zullen daar hun verhaal voor houden. Wil ik afsluiten, want ik neem aan dat het niet nodig is om alle bijlagen met u door te lopen, om de vraag neer te leggen of u in het kader van uw rol in de auditcommissie nog aandachtspunten voor ons als accountant heeft voor de jaarrekeningcontrole? Heeft u onderwerpen waar, buiten wat we zojuist bespraken, u behoefte aan heeft dat wij over reflecteren in onze rapportages bijvoorbeeld? En dat is een vraag die niet per se nu beantwoord hoeft te worden, maar ook misschien komende weken via de griffier, commissiegriffier, naar ons toe kan komen. Zijn hier vragen over tot nu toe?

De voorzitter: De vraag is helder, of er vragen zijn? Eerste termijn, mijnheer Van den Beukel.

Eerste termijn

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Ik ben even vervanger van mijn collega Terence Buitendijk. Die is in het buitenland. Maar het is mijn genoegen om hier het woord te mogen voeren. Dank voor de heldere toelichting en voor het ook heldere dienstverleningsplan, dat niet heel veel vragen oproept, maar wel een paar. Vandaar deze eerste termijn. Ook naar aanleiding van uw inbreng. Zijn vier, vijf onderwerpen volgens mij. De eerste. We hebben hier recent veel aan de hand gehad rondom de AVG. Is u misschien bekend, is de accountant misschien bekend, de voorzitter is het zeker bekend. Daar zijn we een beetje overvallen als gemeenteraad, met name door de ernst van de overtreding die we hebben begaan, kennelijk. En even in reflectie op de oorzaak daarvan was ik benieuwd, u had het gesignaleerd, naar uw beleving, vorig jaar. Volgens mij maakt het onderdeel uit van het normenkader. Hoe uw opmerking was en hoe we daarmee om zijn gegaan. Wat kunnen we daarvan leren? Tweede is even iets heel basaals. U noemde zelf in uw inbreng, voorzitter, de accountant, de contractenbank. Toen wij daar voor het eerst over spraken hier in de gemeenteraad, toen heeft me dat wel bevreemd dat we er nog zo aan moesten werken om een contractenbank te creëren. Dat is toch iets heel basaals dat je als grote organisatie gewoon op orde moet hebben en nog steeds wordt daaraan gewerkt. En ik zou het prettig vinden als u in het kader van uw werk hier eens kunt navragen, daarop kunt letten of daar voldoende vorderingen worden gemaakt. Want dat lijkt me normaal gesproken geen klus van jaren. Misschien is het zelfs een symptoom van iets onderliggends, weet ik niet precies, maar benieuwd of u daar iets mee kunt in het kader van uw opdracht. Misschien ook niet. U noemde verder, voorzitter, de accountant, dat u bijzonder zou toezien op, zou kijken naar één exploitatie, grondexploitatie, waardering van gronden. Dat was een cliffhanger, want ik was benieuwd welke grondexploitatie dat dan precies was en waar u naar zou gaan kijken. Dan even naar de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad, die ook staat in uw dienstverleningsplan. Daar worden wij gewezen op onze verantwoordelijkheden en daar moeten we ons goed bewust van zijn welke dat dan zijn. Daarin staat ten eerste vaststellen normenkader. Gewoon even om mijn geheugen op te frissen, wanneer stellen wij dat dan formeel vast? Want nu staat er een lijst et cetera, punt. Ik denk dat dit niet het moment is, maar wanneer ook alweer wel? En tot slot, als het gaat om onze verantwoordelijkheid, is het ook dat wij moeten toezien op een cultuur van ethisch gedrag en nog meer van dat type dingen. Ik heb me laten vertellen dat accountants ook weleens een speciale cultuuraudit uitvoeren. Is dat een separaat onderdeel van uw werkzaamheden? En hoe rapporteert u daar dan over? Dat was mijn laatste vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Beukel. Dan ga ik naar de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Ook bedankt voor het mooie rapport. Ik had ook nog een paar vragen. Ik vroeg me af, want ik neem aan dat dit rapport ook met het ambtelijke apparaat gedeeld is en dat zij erop gereageerd hebben. Ik vroeg me af of daar nog echt dingen uitgekomen waren. Qua speerpunten, ik vroeg me af, want tegenwoordig is AI, artificial intelligence, natuurlijk helemaal booming. Er zit natuurlijk ook een heel erg risico in artificial intelligence, van het samenvatten van

documenten door Copilot, of weet ik wat. Dat kunnen natuurlijk ook vertrouwelijke documenten zijn die zo in de cloud terechtkomen. Ik vroeg me af, is daar nog aandacht voor? Is dat een speerpunt wat nu leeft in de gemeentewereld? En checken jullie ook hoe de gemeente dat eventueel geregeld heeft? Zeker om te voorkomen dat documenten ongewenst naar buiten gaan. Dan had ik ook nog iets over de gebruiksrechten of de gebruikersrechten. De superuser stond vorige keer, vorig jaar in het rapport. Ik snap alleen even niet helemaal wat nou, dat staat als speerpunt genoemd, maar verleden keer stond het als risico. Dan is het daar schijnbaar nu weggegaan. Maar ik vroeg me af, wat is nou het verschil tussen een risico op hoofdlijnen en een speerpunt? Zijn dan speerpunten iets waar je naar kijkt waar geen risico is? Misschien kunt u dat nog voor mij uitleggen, want dat is mij een beetje onduidelijk. Verderop stond nog iets, reflectie over de begroting die jullie uitvoeren. Ik vroeg me af hoe en wanneer dat dan zou gebeuren. De jaarlijkse workshop. Ik heb het geloof ik gemist, maar er was geloof ik 9 juli een workshop. Ik denk dat die bedoeld is, maar misschien komt er nog een nieuwe. Dat hoor ik graag. En ik had nog inderdaad, wat de heer Van den Beukel ook zei, van de verantwoordelijkheden van de raad. De heer Van den Beukel verwoordde het natuurlijk heel mooi. Ik vroeg mezelf zeker ook, er stond ook iets van toon of de juiste toon at the top. Ik vroeg me, hoe moeten wij als raad dat regelen? Is dat iets wat in onze cultuur moet zitten, wat in je eigen integriteit meegenomen moet worden, of is er een andere manier waarop wij daarin gestuurd en geassisteerd kunnen worden? Ik weet niet of u daarop kunt reflecteren hoe dat ziet. Dat waren mijn vragen. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Scheringa. Gaan we door naar de heer Deitmers.

De heer Deitmers: Dank u wel, voorzitter. Het regent vanavond complimenten. Niet alleen naar de accountant, maar ook naar andere politieke vrienden. Wij hechten als Leefbaar 3B aan een gezonde financiële gemeente. We hebben ook in het coalitieakkoord een aantal dingen al vastgelegd. We willen dat er verstandig omgegaan wordt met gemeenschapsgeld en dergelijke, risico's goed in kaart worden gebracht. En dat is belangrijk om dit moment even te markeren met elkaar. In algemene zin, kijkend naar het voorstel, kunnen wij ons zeker vinden in de speerpunten die genoemd worden, met name de grondexploitaties, memoriaalboekingen, implementatie NIS2 en de inkoop en aanbestedingen. Maar is een punt wat ik graag nog even wil benadrukken, vanuit een andere rol die ik ook heb als raadsrapporteur jeugdzorg. Want binnen de gemeenschappelijke regeling jeugdzorg worden de gemeenten al gewezen op het feit dat er steeds hogere productieplafonds worden gehanteerd voor de jeugdzorg met betrekking tot de verantwoordingsplicht. En dat betekent dat onder dit plafond de jeugdzorginstellingen zich niet meer hoeven te verantwoorden over de zorg die zij op dat moment geleverd hebben en daarboven wel. Dat betekent ook dat er een grote mate van onzekerheid op dit moment insluipt. Want kleinere organisatie met kleinere omzetten, heb je als gemeente geen zicht meer of de zorg daadwerkelijk geleverd wordt, ja of nee. Wat mij betreft moet er echt meer zekerheid over komen, is niet alleen een vraag aan de accountant, maar natuurlijk ook aan de wethouder, op korte termijn om duidelijkheid te krijgen. En het tweede, en dat is denk ik ook een intern belangrijk aspect. Er ligt nu een voorstel van de accountants, er is ongetwijfeld ook gemeentelijk interne controleplan. Liggen die twee dingen op één lijn? Ik zou dat graag ook willen weten van de accountant en de wethouder, of dat op dat moment het geval is. Graag daar ook een reactie op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Deitmers. Ik kijk even naar de rechterkant of daar nog vragen leven. Mijnheer Van Wanroij.

De heer Van Wanroij: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Al vrij veel gevraagd, ik hou het ietsje korter. De vraag was, zijn er andere speerpunten? Het viel me op dat de gemeente in de afgelopen periode heel vaak grote risico's liep als het ging om eigen investeringen, een duurdere Windas, een duurder gemeentehuis, een duurder cultuurhuis. Zou het een speerpunt kunnen zijn van de accountant om de gemeente wat beter te begeleiden bij het mogelijk uit de hand lopen van wat grotere investeringen? Het zijn vaak omvangrijke posten. Als het uit de hand loopt, dan loopt het gierend uit de hand. En dan meer specifiek als het gaat om de controle van grondexploitaties. Ik heb ze vrij zorgvuldig doorgenomen een tijdje geleden. Jullie nemen een steekproef. Ik weet het. Maar wat mij betreft, qua speerpunten,

bijzondere aandacht voor de gemeenschappelijke regeling Bleizo. Daar hebben we een behoorlijk omvangrijke financiering voor gedaan voor die positie en daar lopen we risico's. Als u daar aandacht op zou kunnen vestigen of in ieder geval zou kunnen reflecteren op welke manier die aandacht er is, dat zou ik een mooi speerpunt vinden. Dan sluit ik af met een laatste verzoek. Het viel mij op dat in die grondexploitaties erg vaak loonkosten, kosten van de gemeente richting de grondexploitatie gaat. Met name als het gaat om de begeleiding van de planning. Daar zitten ook heel veel overschrijdingen in van de begroting. Ik heb als raadslid daar heel slecht zicht op het waarom, de omvang of dat een logische omvang heeft. Als derde en laatste speerpunt zou ik graag uw reflectie willen horen op, is het mogelijk om daar op de een of andere manier toch tijdig inzage te krijgen? Daar zit in totaal enkele miljoenen overschrijdingen in. Ik kan het exacte getal niet noemen in deze vergadering, maar u kent de gegevens waarschijnlijk net zo goed als ik.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Wanroij. Verder geen vragen, zie ik. Dan ga ik eerst over naar de heer Both voor de beantwoording van de gestelde vragen.

De heer Both: Ik probeer ze in volgorde van dat ze gesteld zijn af te wikkelen. De eerste vraag ging over AVG en in hoeverre dat onderdeel is van onze controle. En wat onze bevindingen daar de afgelopen jaren in zijn. Misschien is het goed om de context te schetsen dat wij niet specifiek toetsen op naleving van AVG. Dat is ook niet onze rol. Wij zijn echt aangesteld om de jaarrekening te controleren. Maar in het kader van mogelijke claims als datalekken bijvoorbeeld niet op tijd gemeld worden, daar kijken wij wel naar en vragen datalekkenregister op et cetera, kijken of er op tijd gemeld is en rapporteren, mocht die procedure niet op orde zijn, rapporteren we daarover. Maar of in deze specifieke situatie waar u op doelt, daar hebben wij geen, dat houdt geen verband met onze controle, wat mij betreft.
Als ik kijk naar de contractenbank en de verplichtingenadministratie, moet ik zeggen dat Lansingerland een van de eerste gemeenten is, in ieder geval in het klantenpakket wat ik doe, die daar echt goed mee bezig is. Wat mij betreft is dat een project dat echt prioriteit krijgt en dat heeft ook gewoon veel tijd nodig, met name om IT-systemen op elkaar af te stemmen. Maar de exacte status van dat project is misschien een vraag die de ambtelijke organisatie beter kan toelichten. Maar het is onze ervaring binnen gemeente Lansingerland dat dergelijke projecten echt goed opgepakt worden en daar ook al prioriteit aan gegeven wordt waar dat kan. En uiteraard heeft het soms tijd nodig. De waardering van de grondexploitatie. Daar was u op zoek naar welke dat specifiek is? Als ik me goed herinner was dat afgelopen jaren Wilderszijde, was een van de grotere projecten. En wij zullen bij de start van de jaarrekeningcontrole op basis van de cijfers die er dan liggen opnieuw een scoping noemen wij dat, bepalen welke grondexploitaties zijn een hoog risico, welke laag risico? Uit mijn hoofd zijn dat binnen Lansingerland acht grondexploitaties, waarvan er eentje met een significant risico te controleren en de rest met een iets lager risicoprofiel. Maar u kunt van ons verwachten, en u mag ook aannemen, dat wij die scoping serieus zullen doen en echt waar de grootste risico's zitten ook de meeste werkzaamheden zullen verrichten. Alleen welke dat voor in de jaarrekening ‘26 zal zijn, kan ik op dit moment nog niet toelichten. Vaststellen van het normenkader, dat is de laatste vraag van u, denk ik. Dat is even iets waar u even over mijn linkerschouder kan kijken. Ik verwacht dat dat december zal zijn, maar dat is iets wat wij gewend zijn afgelopen jaren, dat dat in december naar de raad gaat, maar dat wil ik vanaf zijn. Een vraag over cultuur. Wij kijken in het kader van de jaarrekeningcontrole zeker hoe de cultuur is binnen een gemeente en hoe integriteitsbeleid nageleefd wordt. Maar wij gaan niet specifiek cultuur toetsen. Wat we wel hebben binnen BDO zijn specialisten op het gebied van softcontrols en van cultuur. En wat wij wel eens doen binnen onze klantenkring is op een specifieke afdeling bijvoorbeeld een cultuuronderzoek doen als er ergens een afdeling is waar problemen zijn, men niet goed samenwerkt, zelfsturende teams wat niet werkt. Dan vliegen wij een aantal van die specialisten in en doen een onderzoek. Daar komen wel vaak echt goede handvatten uit van, waar schort het aan en waar moet het beter, waar kan het anders? Maar in het kader van de jaarrekeningcontrole zullen wij daar niet heel diepgaand naar kijken. Had ik een vraag over de speerpunten in relatie tot AI en Copilot. Dat is zeker, dat staat niet in het dienstverleningsplan en misschien is dat ook wel onterecht dat het er niet in staat, want dat is zeker in onze interimcontrole en in onze boardletter straks wordt een, meerdere pagina's besteden wij aan toepassing van Copilot, hoe AI-beleid binnen de gemeente geregeld is et cetera. Met als

voorbeeld dat, uit mijn hoofd was het gemeente Haarlem of Haarlemmermeer, die een paar weken geleden op de vingers getikt is dat zij geen AI-beleid hebben. Daar is door de rechter gezegd, ga dat nou eerst regelen voordat je daar weer mee verder gaat met je medewerkers. Dat is zeker een onderwerp waar wij in onze boardletter ook op zullen reflecteren.

De voorzitter: Mijnheer Scheringa.

De heer Scheringa: Als ik daar even een vervolgvraag op mag stellen. Betekent dat nou dat we dat gaan toevoegen aan speerpunten of begrijp ik dat verkeerd dan, aan dit document?

De heer Both: Dat we dat gaan doen. Ik vind dat een goede toevoeging om hierin mee te nemen. Dan was er een vraag over het verschil tussen een speerpunt en aandachtspunt in het kader van de superusers. Vorig jaar hebben we bij de audit geconstateerd dat in de financiële applicatie een aantal uitgebreide superusers rechten hadden, ruime rechten binnen de applicatie, die we in het kader van potentieel frauderisico niet zouden verwachten, omdat zij ook betrokken zijn bij het muteren van crediteurengegevens, aanpassen van bankrekeningnummers en een rol hadden in het betaalproces. Inmiddels is dat aangepast en in het kader van de opvolging van die bevindingen is dat nog wel een aandachtspunt voor onze interimcontrole. Alleen wij zien daar niet een verhoogd risico op dit moment in dat daar een frauderisico speelt of iets dergelijks. Een goede constatering dat dat vanuit de risico's verschoven is naar een aandachtspunt, want dat is ook hoe het is. Een vraag over een reflectie op de begroting. Als ik me goed herinner, is die inmiddels, heeft dat al plaatsgevonden, maar dat wil ik even vanaf zijn. Nee, dat is dan op de kadernota geweest. Dat vermoed ik. Daar ga ik even achteraan, want dat gaan we, dat is wel onderdeel van wat wij richting de raad gaan sturen. Daar komen wij op terug via de commissiegriffier wanneer dat … De workshop. Onlangs is er eentje geweest en als ik me goed herinner gaan we er eentje per jaar doen of twee per jaar. In een terugkerende cyclus komt er weer een workshop en dat onderwerp zullen wij ook wel bepalen in overleg met u. Als daar ideeën voor zijn, dan horen wij dat graag en dan gaan wij daar ook gewoon op die manier mee aan de slag. Integriteitsbeleid was een vraag over. Is een beetje in het verlengde van mijn antwoord net over cultuur en naleven integriteitsbeleid. Het is niet zo specifiek een speerpunt in onze controle. En als raad kunt u dat, stelt u dat beleid vast. En als ik me goed herinner, komt er ook een, bijvoorbeeld een verslag van een vertrouwenspersoon periodiek naar de raad. Er zijn wel handvatten waar u dan daarop kunt sturen. Maar dat is niet specifiek iets waar wij een rol hebben. En dan een vraag van u over de grip GRJR, de jeugdzorg. Het klopt dat die grens voor de productieverantwoordingen die de instelling moet aanleveren omhoog gaat. Die is van 125 naar afgelopen jaar 200.000 euro en gaat voor '26 waarschijnlijk naar de 300.000 euro. Dat klopt, dat potentieel de onzekerheden binnen het sociaal domein toenemen als gevolg daarvan. De kleine aanbieders die hoeven geen controle meer te laten doen. Alleen als u goed terugkijkt in ons accountantsverslag van afgelopen jaar, ziet u dat wij geen onzekerheden meer rapporteren in het kader van prestatielevering in het sociaal domein. Dat betekent ook dat de gemeente voldoende maatregelen in huis heeft om die onzekerheden te minimaliseren. Specifiek voor Lansingerland zit hier wat mij betreft niet een heel belangrijk aandachtspunt. Een vraag over het VIC-plan, of dat aansluit op onze jaarrekeningcontrole. Enerzijds is dat ook deels een vraag voor de ambtelijke organisatie, denk ik. Maar wat wij constateren is dat er hele gedegen stukken liggen, dat daar serieus mee aan de slag gegaan wordt. En dat naar aanleiding van een aantal bespiegelingen die we de afgelopen jaren besproken hebben met de organisatie, ook opvolging gegeven is om daar gewoon een verdieping in aan te brengen en risico's concreter te formuleren, werkzaamheden anders te doen. En als u terugleest in onze boardletter afgelopen jaar, ziet u ook echt een uitgebreide bespiegeling op hoe die afdelingen werken. Wat ons betreft wordt het heel serieus opgepakt en is dat gewoon een hele stevige VIC binnen gemeente Lansingerland. Specifiek speerpunt op Bleizo. Wat mij betreft is dat prima dat wij daar in onze controle ook even specifieke aandacht voor hebben en daarover rapporteren. Dat zullen wij ook meenemen in onze rapportage richting de auditcommissie. Volgens mij ben ik dan redelijk volledig. Ik zie nog een vraag over overschrijding op de begroting, specifiek voor de grondexploitaties. Als dat wat u betreft onvoldoende uit de reguliere P&C-producten blijkt, dan zou u daar met de ambtelijke organisatie een gesprek over hebben hoe u informatievoorziening, denk ik, zou willen hebben. Specifiek voor ons als

accountant zie, is dat niet op zich een rol om daar rechtstreeks een aanvullende toelichting op te geven. Maar ik denk dat het vooral tot een gesprek tussen de raad en ambtelijke organisatie zou moeten leiden tot de gewenste diepgang van een rapportage bijvoorbeeld. En voor ons als accountant zit daar niet specifiek een reden dat wij dat specifiek zullen doen. Volgens mij ben ik nu door de vragen heen, of heb ik er nu eentje, meerdere gemist?

De voorzitter: Volgens mij was u redelijk volledig. Er staan nog een aantal vragen open aan de wethouder. Ik geef u graag het woord.

Beantwoording college

De heer Philippens: Dank, voorzitter. Volgens mij nog een aantal vragen waar ik misschien ook, die ik kan beantwoorden en wat meer duiding op kan geven. Ik denk de contractenbank, ik had het er net over dat het in mijn periode, hoop ik, tenminste, daar ga ik mij keihard voor inzetten, dat wij rechtmatig gaan zijn op de Europese aanbestedingen. Daar is die contractenbank natuurlijk een belangrijk onderdeel in. De heer Van den Beukel geeft aan, waarom duurt het zo lang om die op te zetten? Dat lijkt relatief makkelijk. In de praktijk blijkt dat tegen te vallen, hoe makkelijk dat is. Dat zit hem enerzijds in het stukje dat we ook die contractenbank Europees aan moesten besteden. Dan weet u ook dat dat tijd kost om dat te doen. Daarna, vlak voor de zomer, is binnen de organisatie begonnen met de implementatie daarvan. Kan ik me nog goed herinneren, want toen werden wij ook als wethouders gepresenteerd aan de ambtelijke organisatie en het tweede agendapunt was de implementatie van de contractenbank. En is toen in de hele organisatie daar aandacht voor gevraagd, omdat het ook zoveel tijd en energie kost van de hele organisatie, omdat al die data, al die registraties moeten omgezet worden naar één punt. Dat duurt even om dat te implementeren. Maar er wordt hard aan gewerkt. Maar dat geeft mogelijk wat duiding, dat dat ietsjes langer duurt. Maar daar zijn we druk mee bezig. Er was een vraag over inderdaad ons eigen interne controleplan vanuit de gemeente. Sluit dat nou goed aan bij ook het dienstverleningsplan van de accountant? Volgens mij sluit dat hartstikke goed aan. Dat is ook ambtelijk goed afgestemd. Ik kan ook, waar de accountant ook mee begon, de samenwerking, dat kan ik ook vanuit de gemeente beamen, dat die samenwerking goed loopt en we daar goede afspraken op hebben lopen. Dan had ik nog eentje staan over de overschrijding van de grondexploitatie. Goed om te weten is dat we één keer per jaar ook het MPG bespreken met elkaar. Daar komen ook veel van deze elementen in terug. Ik denk dat het goed is dat de accountant er altijd scherp naar kijkt, naar die grondexploitaties. Want je hebt toch met een stukje ramingen te maken in een veranderende omgeving. Al zien we dat doorgaans de overschrijdingen vaak te wijten zijn aan een stukje prijsoverstijgingen op werkmateriaal et cetera. Maar hij komt terug ook in MPG. En ook daar kunnen we scherp naar kijken. En als laatste had ik nog opgeschreven, voorzitter, is het normenkader. Dat komt inderdaad, zoals de accountant aangaf, in december in de raad. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie toch nog een vraag van de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Ja. Ik had hem, ik dacht aan de accountant, maar ik denk dat die aan de wethouder beter is. Ik had nog gevraagd of het ambtelijk apparaat, natuurlijk ook het voorstel vanuit de accountant, dat ernaar gekeken is. Heeft u daar nog een reactie op gegeven en zijn er nog wijzigingen geweest, wat u ingebracht heeft in dit stuk? Ik vroeg me af of daar nog aanvullingen op waren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Scheringa. Ik kijk even naar de wethouder.

De heer Philippens: Ik kreeg net even ingefluisterd, er is ambtelijk contact geweest en we hebben daarna nog wat kleine aanvullingen gedaan op dit plan.
De heer Scheringa: Dank u wel voor het antwoord.

De voorzitter: Gaan we naar de tweede termijn. Ik kijk even rond of er nog nieuwe vragen zijn? Mijnheer Jansen.

Tweede termijn

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. Even nog een aanvullende vraag aan de wethouder. Heel goed dat er met volle kracht aan het vullen van de contractenbank gewerkt wordt. Ik hoop dat we wel wat stapjes inbouwen, misschien kunt u dat bevestigen, dat we tijdig even controleren of het wel goed gaat, het vullen van die databank. Je kunt wachten tot die helemaal gevuld is en als je dan vindt dat er iets fout gegaan is, moet je alles opnieuw doen. Maar doen we dat een beetje stapsgewijs en zien we dat dat goed gaat? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Mijnheer Scheringa.

De heer Scheringa: Ik heb nog wel een vraag voor u, mijnheer de voorzitter. Dat is even procedureel, want de agenda, het is geen beslispunt of geen adviespunt aan de raad. Hoe gaat het nu verder met dit stuk? De accountant past het aan en dan is het klaar? Ik was even benieuwd naar de voortgang, het vervolg van dit.

De voorzitter: Precies zoals u schetst, de accountant gaat hiermee aan de slag. Hij neemt de input mee en dat is het inderdaad. We gaan het niet vaststellen in de raad of iets dergelijks. Dan staat de vraag van de heer Jansen nog open voor de wethouder. Ik kijk nog even rond of er nog andere vragen zijn. Nee, dan gaan we naar wethouder Philippens.

Beantwoording college

De heer Philippens: Dank, voorzitter. Inderdaad nog een vraag. Goed dat de heer Jansen daar scherp op zit. Ik zit daar even scherp als hij op, want ik wil inderdaad graag dat we rechtmatig daarin gaan zijn. Vooralsnog loopt dat hartstikke goed, kan ik aangeven bij de heer Jansen. Dat wordt gefaseerd per domein zijn we dat in aan het voeren, maar ik zit daar dicht op. En uiteindelijk doen we natuurlijk als college ook een rechtmatigheidsverantwoording en als het goed is gaat u daarin zien dat we ook steeds dichterbij en op een bepaald moment ook wel die rechtmatigheid gaan halen. Daar zit ook nog een controle-element in. Maar u kunt ervan uitgaan dat ik daar zeer scherp op zit.

De voorzitter: Dank u wel. Toch nog een vraag van de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, de wethouder doet het niet expres, maar hij lokt mij wel reactie uit. Het gaat over even het belang van die rechtmatigheid. We hebben het onlangs hier over de AVG gehad. Ik memoreerde het eerder vanavond. En daar moesten we ook uiteindelijk een balans vinden tussen rechtmatigheid en snelheid van online zetten van informatie die belangrijk is voor onze burgers. Daar hebben we ook als CDA aangegeven, die burgers die recht hebben op transparante informatie vinden we zwaar wegen, misschien wel zwaarder nog dan uiteindelijk de allerlaatste persoonsgegevens die misschien ergens verdwaald zijn in een brief uit 2014. Ook hier geldt, rechtmatigheid van de aanbesteding is heel belangrijk, maar ik denk dat er ook collectief in Nederland, en zeker ook in Lansingerland, wel zorgen zijn over de administratieve lasten die aanbestedingen kunnen geven. In het verleden hebben we eens een keer te horen gekregen van het college dat een deel van die rechtmatigheid, onrechtmatigheid, gewoon voortkomt uit oude raamwerkcontracten die nog jaren lopen. Wat ons betreft hoeft de wethouder niet hemel en aarde te bewegen om die open te breken, om maar rechtmatig te zijn als de nadelen groter zijn dan de voordelen. Graag daar wel de balans bewaren.

De voorzitter: Kijk ik toch nog even naar de heer Philippens of hij hierop wil reageren.

De heer Philippens: Dank u, voorzitter. Ik denk goed signaal van de heer Van den Beukel. Die oude contracten, dat doen we ook niet. Daar zit ook de energie niet op. We houden die balans goed in de gaten. En dat we werken naar die rechtmatigheid, maar ook een beetje opletten op de ambtelijke capaciteit die we daar op zetten. En tegelijkertijd wil ik het wel realiseren, maar we houden, we nemen het mee.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder, voor de antwoorden. Dan zijn we aan het einde gekomen van dit agendapunt.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Ga ik naar het laatste agendapunt, dat is rondvraag en sluiting. Er zijn geen rondvragen binnengekomen. Hierbij sluit ik de vergadering. Dank u allen voor de komst, dank accountant voor de komst. Ik wens u allemaal een goede reis naar huis.